

UITNODIGING

leernetwerk samenspel burgerinitiatieven en overheden

Uitnodiging

9 juni 2015

Bijeenkomst over kansen en dilemma's bij het samenspel tussen groene burgerinitiatieven en instituties

Deze bijeenkomst wordt georganiseerd door [Natuur en Milieu Overijssel](#) en [Alterra](#) op woensdag 24 juni in [De Kantine](#) in Zwolle. Aan de hand van inspirerende Overijsselse praktijkverhalen gaan we in op het samenspel tussen groene burgerinitiatieven, overheden en andere instituties. Speciale aandacht gaat uit naar de verbindende rol die intermediaire organisaties hierbij kunnen spelen. De bijeenkomst vindt onder andere plaats in het kader van het leernetwerk '[Samenspel tussen Burgerinitiatieven en Overheden in het groene domein](#)', maar is bedoeld voor alle geïnteresseerde ambtenaren van gemeenten, waterschappen en provincies, medewerkers van natuur- en landschapsorganisaties en burgerinitiatieven. Alhoewel de focus ligt op overheden en andere instituties, zijn initiatiefnemers meer dan welkom.

Programma

10.00 Vertrek bus vanaf [De Kantine](#) (vlakbij het station) voor facultatieve excursie naar 2 burgerinitiatieven: De Ommermars en Het Varssenveld

12.30 Lunch voor deelnemers excursie in De Kantine in Zwolle

13.00 Opening middagprogramma door Godelieve Wijffels (directeur NMO) en Irini Salverda (Alterra)

13.10 Plenaire key notes met gelegenheid voor vragen en discussie

Ineke van Zanten (GreenWish) – over wat burgerinitiatieven in de praktijk tegenkomen bij en nodig hebben van instituties bij het samenspel (<http://www.greenwish.nl/nieuws/knooppunten-voor-maatschappelijke-initiatieven>)

Martijn van der Steen (NSOB) – over veranderende en meervoudige sturingsstijlen van instituties bij samenspel met burgerinitiatieven (<http://www.nsob.nl/organisatie/staf/steen-algemeen/>)

14.10 Interactieve workshop- en discussieronde 1

15.00 Interactieve workshop- en discussieronde 2

15.50 Reflectie en afsluiting door Godelieve Wijffels en Irini Salverda

16.15 Drankje en mogelijkheid tot napraten

Locatie en contact

De Kantine Zwolle, Hanzeplein 11-27, 8017 JD Zwolle, 038 303 16 41

Contactpersoon excursie: Ruud Pleune (NMO), 06 51600286

Contactpersoon middagprogramma: Irini Salverda (Alterra), 06 10641633

Leren van Overijsselse praktijken

U kunt zich aanmelden voor deze bijeenkomst vóór 23 juni via irini.salverda@wur.nl. Graag ook aangeven of u wel/niet deelneemt aan de excursie. Mocht u de uitnodiging willen doorsturen naar geïnteresseerden, dan graag!

Excursie

Tijdens de excursie bezoeken we twee burgerinitiatieven in de gemeente Ommen die dicht bij elkaar liggen, maar heel anders zijn. Ze verschillen bijv. qua stadium: de Ommermars is nog in een ontwikkelingsfase en de bewoners moeten nog veel meer betrokken raken. Het beheer van het Varssenveld is al in 1998 opgepakt en hier kunnen we dus juist de resultaten zien van het beheer door bewoners. Met een beetje geluk zien we op 24 juni bloeiende orchideeën, moeraswolfsklauw en zonnedauw!

Beheer van het Varssenveld door bewoners

©Ruud Pleune

Interactieve workshops

U kunt in de twee workshop rondes kiezen uit de onderstaande workshops. In de workshops zijn de Overijsselse praktijkvoorbeelden een opstap om met elkaar in gesprek te gaan over kansen en dilemma's bij het samenspel tussen groene burgerinitiatieven en instituties in het algemeen. U bent van harte uitgenodigd om uw eigen voorbeelden en ervaringen in te brengen!

1. De Ommermars: Hoe organiseer je een breed gedragen initiatief en draagt dat bij aan natuur? Welke verbindende rol kan een intermediaire organisatie hier spelen?

De Ommermars is een pril bewonersinitiatief tussen de Vecht en de stad Ommen. Er ligt hier de kans om de natuurwaarden te vergroten en tegelijkertijd de Ommense bevolking een plek te geven om te genieten van dit gebied aan de Vecht. Het is opgestart door de plaatselijke natuur- en milieugroep De Vechtstreek, maar in samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel wordt dit initiatief nu via de plaatselijke scholen en een grote bewonersbijeenkomst verbreed naar de hele bevolking. Wat zouden bewoners willen in dit gebied en is dat te combineren met natuurdoelen, of moet je daarin loslaten? In de workshop praten we bovendien over de rol van overheden en intermediaire organisaties bij het samenspel met groene burgerinitiatieven.

Workshop georganiseerd door NMO (Alma Streefkerk) en Alterra (Rosalie van Dam) i.s.m. Natuur en Milieu De Vechtstreek (Hein Kuijper), provincie Overijssel (Maarten Pouwel), waterschap Vechtstromen (Pieter-Jelle Damsté) en gemeente Ommen (Henk Heusinkveld).

2. Het Kampereiland: Kentering in het samenspel tussen burgers en overheid

Het Kampereiland is een melkveehouderijgebied met een buurtschap van circa 500 inwoners, een kerk en een basisschool. De inwoners pachtten hun boerderij en grond jarenlang van de gemeente Kampen. In oktober 2009 is het eigendom van het eiland naar Kampereiland Vastgoed NV overgedragen (De Stadserven) met de gemeente als enig aandeelhouder. In 2010 richtten enkele bewoners de vereniging Streekbelangen op met als eerste actie een plan van aanpak om het Kampereiland te verfraaien. Met gelden beschikbaar gesteld door het Nationaal Landschap IJsseldelta is door de vereniging Streekbelangen een proces gestart dat heeft geleid tot een samenwerkingsrelatie tussen bewoners en De Stadserven. In de workshop gaan we in gesprek over de rollen van overheden, bewoners en intermediaire organisaties die bijdragen aan een goede samenwerkingsrelatie tussen overheid en burgers.

Workshop georganiseerd door Alterra (Jeroen Kruit) en Het Oversticht (Tamara Ekamper) i.s.m. vereniging Streekbelangen (Miny Pelleboer) en De Stadserven (Mireille Blokhuis).

3. De Overijsselse sturingsfilosofie: De Participatiecode en Groene Loper als voorbeelden van hoe een provincie haar rol kan opvatten bij het samenspel met groene burgerinitiatieven

Met het programma Overijssels Bestuur 20xx koerst de provincie Overijssel af op een nieuwe sturingsfilosofie die ruimte biedt aan samenspel met burgerinitiatieven. Ook de onlangs door PS aangenomen Participatiecode en het nieuwe Hoofdlijnenakkoord bieden veel mogelijkheden. In deze workshop gaan we in op hoe de provincie Overijssel haar rol opvat bij bewonersinitiatieven in het algemeen en waarom de provincie werkt aan een organisatiebrede nieuwe sturingsfilosofie. Verder komt de Groene Loper als voorbeeld in het groene domein aan bod. Waarom heeft de provincie Overijssel hier een indirecte rol via intermediaire organisaties gekozen, en welke keuzemogelijkheden zijn er nog meer? In deze workshop gaan we aan de hand van de Overijsselse aanpak met elkaar in gesprek over hoe het samenspel tussen een provincie, groene burgerinitiatieven en andere (intermediaire) organisaties elders in Nederland vorm krijgt (of zou kunnen krijgen), en welke overeenkomsten, verschillen, kansen en dilemma's deelnemers daarbij zien.

Workshop georganiseerd door Alterra (Marcel Pleijte) i.s.m. provincie Overijssel (Ferenc van Damme en Marrit Klompe) en Landschap Overijssel (Leonie Rouwenhorst).

4. Vloevelden De Krim & De Kleigaten: Voorbeelden van hoe de samenwerking tussen een terreinbeherende organisatie en een groen burgerinitiatief succesvol vorm kan krijgen

Vrienden van de Vloevelden beheren delen van natuurgebied De Krim vlakbij Hardenberg dat in eigendom is van Staatsbosbeheer. Ook initieerden zij een uitkijktoren en vlermuizenbunker en ontwikkelden een innovatieve educatieve wandelroute. Bewoners bij De Kleigaten in Windesheim zijn door Staatsbosbeheer benaderd om beheer en onderhoud over te nemen. Ze besteden ook aandacht aan educatie en cultuur om kinderen en volwassenen in aanraking te laten komen met alles wat de Kleigaten te bieden hebben. In deze workshop gaan we in gesprek over hoe een terreinbeherende organisatie en een groen burgerinitiatief goed kunnen samenwerken. En is betrokkenheid vanuit de buurt bij natuur makkelijker te realiseren door bewoners dan door terreinbeheerders? Of draait het juist om de professionaliteit die terreinbeheerders hebben?

Workshop georganiseerd door NMO (Ruud Pleune) i.s.m. Vrienden van de Vloevelden (Gerko van den Akker), Stichting De Kleigaten (Hans-Erik Kuypers en/of Auke de Ridder) en Staatsbosbeheer (Ruud Jonker en eventueel Anja Nijssen).

